

De IND belicht

Jaarresultaten 2004

Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst

2004 is in veel opzichten een roerig jaar geweest. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) is sinds januari 2004 een procesgestuurde organisatie, wat veel veranderingen voor de organisatie met zich meebracht. In 2004 vond ook het sluitstuk plaats van de overname van taken van de Vreemdelingenpolitie en de daling van het aantal asielaanvragen zette door.

Dit boekje presenteert op overzichtelijke wijze de resultaten die de IND heeft behaald. De grote getallen zijn veelal afgerond op honderdtallen. De jaarresultaten in dit boekje worden per proces behandeld.

Regulier

De werkzaamheden op het gebied van regulier verblijf in Nederland stonden in 2004 vooral in het teken van de gefaseerde overname van de taken van de Vreemdelingenpolitie. Daarnaast is veel tijd geïnvesteerd in het opbouwen van contacten met de gemeenten, die in april 2004 de frontofficefunctie van de Vreemdelingenpolitie hebben overgenomen.

In 2003 heeft de IND al verschillende taken overgenomen van de Vreemdelingenpolitie, waaronder de behandeling van MVV-aanvragen, de eerste verlening van verblijfsvergunningen (VVR) en de afhandeling van verlengingen van verblijfsdocumenten. Door de overname van taken van de Vreemdelingenpolitie heeft de IND in 2004 veel meer aanvragen voor een verblijfsvergunning behandeld dan in voorgaande jaren. Het betreft ook andersoortige aanvragen die veel vaker leiden tot een inwilliging dan de aanvragen die de IND voorheen behandelde.

Kijk in de toelichting voor de betekenis van de verschillende vergunningen.

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Tekst uit deze uitgave mag onder bronvermelding worden gebruikt.

April 2005

In april 2004 heeft de IND de vreemdelingenadministratie van de Vreemdelingenpolitie overgenomen. Dit heeft veel problemen met zich meegebracht. In de zomer van 2004 leidde dit tot een tijdelijke stagnatie in de afhandeling van aanvragen. Hierdoor moesten vreemdelingen langer wachten op een beslissing over hun verblijfsdocument.

Een groot aantal maatregelen werd genomen om tot herstel van de dienstverlening te komen. Dit had tot gevolg dat de MVV-aanvragen, de aanvragen VVR (eerste aanleg) en de aanvragen om verlenging van de verblijfsvergunning in december 2004 weer op tijd werden afgehandeld. Met betrekking tot de afhandeling van bezwaren bestond nog steeds een achterstand. Inmiddels wordt op basis van een audit van Het Expertise Centrum (HEC) hard gewerkt aan een structureel herstel van de problemen. Dit heeft niet alleen betrekking op het proces Regulier, maar raakt in mindere mate ook andere processen van de IND.

Naar aanleiding van deze gebeurtenissen heeft de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de Algemene Rekenkamer gevraagd onderzoek te doen naar de werkprocessen binnen de IND. De resultaten van dit onderzoek zullen naar verwachting halverwege 2005 aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Een thema dat veel politieke aandacht kreeg is kennismigranten. Vreemdelingen die in Nederland willen werken of studeren moeten veelal in het bezit zijn van een MVV. Deze kan onder bepaalde voorwaarden door de werkgever of de onderwijsinstelling worden aangevraagd bij het Bureau verkorte procedure van de IND. Deze aanvragen worden binnen 14 dagen behandeld. Ook de daaropvolgende aanvraag voor een verblijfsvergunning wordt met voorrang behandeld.

Cijfers MVV	2004	2003
Aantal aanvragen	55.600	65.000
- waarvan verkort MVV	6.900	11.500
Aantal beslissingen 1a	50.100	62.200
Aantal beslissingen bezwaar	10.200	8.800
Inwilliging (% van totaal aantal beslissingen)	52 %	60 %

Top 5 landen van herkomst

MVV aanvragen	2004
1. Turkije	16 %
2. Marokko	14 %
3. China	8 %
4. Suriname	7 %
5. Indonesië	3 %

Top 3 aanvragen MVV naar verblijfsdoel in 2004	% van totaal aantal aanvragen	% inwilligingen per verblijfsdoel
Gezinsvorming/-hereniging	73 %	53 %
Studie	12 %	87 %
Arbeid	7 %	72 %
Overig	8 %	63 %

Cijfers visum kort verblijf	2004	2003
Aantal aanvragen	20.400	18.400
Aantal beslissingen 1a	20.500	18.400
Aantal beslissingen bezwaar	5.000	6.900
Inwilliging (% van totaal aantal beslissingen)	45 %	42 %

Cijfers VVR (excl. verlenging)

	2004	2003
Aantal aanvragen	125.800	18.000
Aantal beslissingen 1a	120.800	12.800
Aantal beslissingen bezwaar	20.900	15.200
Inwilliging (% van totaal aantal beslissingen)	74 %	17 %

Top 5 landen van herkomst

VVR aanvragen 2004

1. Turkije	11 %
2. Marokko	9 %
3. Duitsland	5 %
4. China	5 %
5. Suriname	4 %

Top 3 aanvragen VVR naar verblijfsdoel in 2004

	% van totaal aantal aanvragen	% inwilligingen per verblijfsdoel
Gezinsvorming/- hereniging	42 %	58 %
Arbeid	19 %	54 %
Studie	8 %	71 %
Overig	31 %	48 %

Cijfers verlengingen

	2004
Aantal aanvragen	85.100
Aantal beslissingen	81.200
Inwilliging (% van totaal aantal behandelde aanvragen excl. conversiezaken) *gebaseerd op periode na 20 mei 2004	98 %

Asiel

Het aantal asielaanvragen vertoont sinds 2001 een dalende lijn. Deze daling heeft zich in 2004 voortgezet. Een groot deel van de in het aanmeldcentrum in behandeling genomen asielaanvragen (31 %) bestaat uit tweede of volgende asielaanvragen.

Doordat er bijna 30 % minder asielaanvragen zijn dan in 2003, is een deel van de medewerkers Asiel omgeschoold naar ander werk. Sinds juli 2004 is men in aanmeldcentrum Rijsbergen gestopt met het behandelen van asielaanvragen. Het IND-kantoor in Arnhem is gesloten, medewerkers van deze locatie zijn inmiddels werkzaam in Zevenaar, Zwolle en Den Bosch.

Aanvragen asiel

	2004	2003
Aantal aanvragen	9.800	13.400
- waarvan in aanmeldcentrum (AC)	7.700	11.600
- % alleenstaande minderjarige asielzoekers	6 %	9 %
% aanvragen in AC beslist	42 %	40 %

Beslissingen asiel in het behandelkantoor

	2004	2003
Aantal beslissingen (1a)	21.800	28.100
Aantal beslissingen (bezwaar)	4.300	12.100
Totaal beslissingen	26.100	40.200
Inwilliging (% van totaal aantal beslissingen)	39 %	16 %

De cijfers met betrekking tot de procedure in het behandelkantoor betreffen asielaanvragen uit verschillende jaren. Sinds mei 2004 behandelt de IND ook de aanvra-

gen om verlenging van een verblijfsvergunning asiel. Hierdoor is het percentage inwilligingen gestegen.

Het aantal asielbeslissingen dat de IND heeft genomen in 2004 is veel groter dan het aantal asielaanvragen. Dit komt doordat de IND in veel gevallen opnieuw een beslissing moet nemen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een uitspraak van de rechter, of omdat de IND zelf een eerder afgegeven tijdelijke verblijfsvergunning intrekt (bijvoorbeeld omdat het beleid is veranderd).

Top 10 landen van herkomst asiel 2004

1. Irak	11 %	6. Servië & Montenegro	4 %
2. Somalië	8 %	7. Turkije	4 %
3. Afghanistan	7 %	8. China	3 %
4. Iran	5 %	9. Soedan	3 %
5. Burundi	4 %	10. Azerbeidzjan	3 %

Cijfers Dublin

	2004	2003
Dublin claim-in	3.400	3.000
Percentage overgenomen claim-in	47 %	52 %
Dublin claim-uit	1.900	1.700
Percentage overgenomen claim-uit	61 %	67 %

In procentuele zin is er sprake van een afname, maar in absolute getallen niet. Het aantal afgehandelde claimprocedures was in 2004 anderhalf (claim-uit) tot twee keer

(claim-in) zo hoog als in 2003.

Kijk in de toelichting voor de betekenis van de Dublin claim-in en claim-uit.

Procesvertegenwoordiging

Het aantal behandelde gerechtelijke procedures is afhankelijk van de capaciteit van de negentien Vreemdelingenkamers en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS). Het afgelopen jaar hebben de Vreemdelingenkamers een groot deel van de in

voorgaande jaren ontstane achterstanden weggewerkt. De ABRS heeft veel meer hoger beroepen behandeld dan in 2003.

Kijk in de toelichting voor de betekenis van de verschillende procedures.

Behandelde asielgerelateerde procedures	2004	2003
Beroep	26.700	30.500
Voorlopige voorziening	11.700	15.000
Hoger beroep	4.500	3.000
Habeas corpus (vreemdelingenbewaring)	2.500	4.000
Totaal	45.400	52.500
Inwilliging voorlopige voorzieningen	7 %	6 %
Door rechter gegrond verklaard beroep	21 %	13 %

Behandelde reguliergerelateerde procedures	2004	2003
Beroep	11.500	9.900
Voorlopige voorziening	12.700	8.900
Hoger beroep	1.400	500
Habeas corpus (vreemdelingenbewaring)	19.800	20.000
Totaal	45.400	39.300
Inwilliging voorlopige voorzieningen	13 %	10 %
Door rechter gegrond verklaard beroep	26 %	22 %

Toelichting begrippen

Vergunningen Regulier

Een **machtiging tot voorlopig verblijf** (MVV) is een inreisvisum voor mensen met een bepaalde nationaliteit (van buiten de Europese Unie) die langer dan drie maanden in Nederland willen verblijven. Voor een verblijf in Nederland korter dan drie maanden moet een **visum** worden aangevraagd. Bedrijven en onderwijsinstellingen die meer dan tien MVV-aanvragen per jaar indienen voor buitenlandse werknemers en studenten kunnen gebruik maken van een verkorte aanvraagprocedure (**verkort MVV**). Zodra de vreemdeling met een MVV Nederland is ingereisd moet hij een **verblijfsvergunning regulier** (VVR) aanvragen. De VVR moet periodiek worden verlengd.

Asiel

In de wet is vastgelegd dat het land waar een asielzoeker de Europese Unie is in gereisd verantwoordelijk is voor de behandeling van de asielaanvraag. Dit heeft tot gevolg dat een land een **Dublinclaim** kan indienen bij een ander land als een asielzoeker:

- in een ander land dan het land waar hij zijn asielaanvraag heeft ingediend de EU is in gereisd, of
- al eerder in een ander EU-land een asielaanvraag heeft ingediend.

Dublin claim-in: een terug- of overnameverzoek van een ander EU-land aan Nederland.

Dublin claim-uit: een terug- of overnameverzoek van Nederland aan een ander EU-land.

Werkzaamheden

Procesvertegenwoordiging

Beroep: als een aanvraag om toelating tot Nederland is afgewezen, kan de vreemdeling daartegen in beroep gaan bij de rechter van de Vreemdelingenkamer. Als de rechter een beroepsprocedure gegrond verklaart, moet de IND (binnen 3 maanden) een nieuwe beslissing nemen. Deze beslissing kan een inwilliging zijn, maar ook opnieuw een afwijzing.

Voorlopige voorziening: een vreemdeling kan een voorlopige voorziening (VoVo) aanvragen als hij de uitspraak in zijn beroep- of bezwaarzaak in Nederland wil afwachten.

Hoger Beroep: als een asielzoeker het niet eens is met de uitspraak van de rechter, kan hij in de meeste gevallen in hoger beroep bij de Raad van State. Ook de IND kan in hoger beroep gaan tegen een uitspraak van de rechter.

Habeas Corpus (vreemdelingenbewaring): een vreemdeling die illegaal in Nederland is, of een vreemdeling aan wie aan de Nederlandse grens toegang wordt geweigerd, kan in bewaring worden gesteld. Tot de wetwijziging van 1 september 2004 moest hij op uiterlijk de tiende dag worden gehoord door de rechter van de Vreemdelingenkamer. Sindsdien wordt de vreemdelingenbewaring op uiterlijk de achtentwintigste dag getoetst door de rechter van de Vreemdelingenkamer.

Vormen van Terugkeer

De werkzaamheden op het gebied van terugkeer van vreemdelingen zijn onder te verdelen in twee categorieën: gecontroleerd vertrek en administratief vertrek.

Gecontroleerd vertrek houdt in dat vreemdelingen begeleid vertrekken uit Nederland (**vertrek onder toezicht**) of worden uitgezet naar het land van herkomst of een derde land. Dit gebeurt meestal per vliegtuig. Een andere vorm van gecontroleerd vertrek is **Mobiel Toezicht op Vreemdelingen (MTV)**.

De vreemdeling wordt dan in de buurt van de grens gecontroleerd

door de Koninklijke Marechaussee en eventueel overgedragen aan de Vreemdelingenpolitie. Voorbeelden van **administratief vertrek** zijn: **controle adres** en **aanzegging na bewaring**. In dat laatste geval heeft de vreemdeling na verblijf in vreemdelingenbewaring te horen gekregen dat hij Nederland moet verlaten.

Naturalisatie

Intrekkingen: iemand kan het Nederlanderschap verliezen als hij fraude heeft gepleegd of een andere nationaliteit aanneemt. Ook als iemand vrijwillig in krijgsdienst treedt van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen Nederland of een bondgenootschap waarbij Nederland partij is. Het Nederlanderschap kan zelfs worden ingetrokken tot twaalf jaar nadat iemand de Nederlandse nationaliteit heeft gekregen. Ook als dat betekent dat deze persoon staatloos wordt. **Onthouden van rechtsgevolg** houdt in dit geval in dat het rechtsgevolg (het Nederlander worden) van een naturalisatiebesluit achteraf niet blijkt te hebben plaatsgevonden omdat de betrokken persoon zich heeft bediend van een valse identiteit.

Terugkeer

Op 30 juli 2004 is in de gemeente Vlagtwedde het eerste vertrekcentrum geopend. Hiermee werd aan de voorwaarden voldaan voor de start van het Project Terugkeer oude Vreemdelingenwet. Dit project gaat over de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers die nog onder de oude Vreemdelingenwet een asielaanvraag hebben inge-

diend. Daarnaast is sprake van vertrek van uitgeprocedeerde asielzoekers die niet onder het project vallen en van vertrek van mensen die een reguliere procedure hebben doorlopen.

Kijk in de toelichting voor de betekenis van de verschillende vormen van Terugkeer.

Cijfers vertrek asiel

	2004	2003
Gecontroleerd vertrek	3.900	3.900
Administratief vertrek	11.000	18.000
Totaal	14.900	21.900

Cijfers vertrek regulier

	2004	2003
Gecontroleerd vertrek	18.500	21.800
Administratief vertrek	8.500	12.000
Totaal	27.000	33.800

Cijfers uitstroom project Terugkeer Oude Vreemdelingenwet

	2004
Gecontroleerd vertrek (incl. vertrek via IOM)	1.822
Administratief vertrek	2.707
Vergunning verleend	2.934
Naturalisatie en overlijden	14
Totaal	7.477

Naturalisatie

Op 1 april 2003 is de nieuwe Rijkswet op het Nederlandschap in werking getreden. Rondom de invoering van de nieuwe Rijkswet is een overgangsregeling getroffen. Deze hield in dat de verzoeken van mensen die voor 1 april 2003 bij hun gemeente hadden aangegeven een naturalisatieverzoek in te willen dienen, werden afgehandeld conform de oude wet. Hier is ruim gebruik van gemaakt. Het grootste deel van de naturalisatiebeslissingen in 2004 betrof nog de afhandeling van deze zogenaamde "oude wet" zaken. Het aantal verzoeken per maand onder de nieuwe wet is in 2004 beduidend lager gebleken dan het niveau voor de wetswijziging. Het percentage niet-inwilligende beslissingen na een positief advies van de gemeente is gestegen naar 16 %.

Het aantal nog te nemen beslissingen is in 2004 gedaald van 26.000 naar 16.000. In 2004 zijn 70 fraudeonderzoeken uitgevoerd en dit heeft geleid tot 18 intrekkingen. In 36 gevallen was er sprake van het onthouden van rechtsgevolg.

Kijk in de toelichting voor de betekenis van enkele begrippen.

Van de 19.400 behandelde aanvragen in 2004 zijn 50 aanvragen afkomstig vanuit diplomatieke posten in het buitenland, 980 aanvragen van de Nederlandse Antillen komen en 760 van Aruba.

Cijfers naturalisatie (inclusief kinderen)

	2004	2003
Aantal aanvragen	19.400	37.000
Aantal beslissingen 1a	27.200	26.900
Aantal beslissingen bezwaar	1.700	800
Inwilligingen (totaal beslissingen incl. bezwaar)	81 %	88 %

Klachten

In 2004 ontving de IND in totaal 15.149 klachten (waarvan 6.653 verzoeken om voorrang), een stijging van 75 % ten opzichte van 2003 (8.638 klachten). De toename van het aantal klachten heeft in absolute aantallen vooral betrekking op reguliere procedures.

De stijging is voornamelijk toe te schrijven aan achterstanden en de ICT-problematiek waar de IND mee geconfronteerd werd na de overname van taken van de Vreemdelingenpolitie en de toename van het totaal aantal te behandelen aanvragen.

Omdat de IND ook meer taken heeft uitgevoerd is het aantal klachten relatief gezien nagenoeg gelijk gebleven. Het merendeel van de klachten in 2004 betrof reguliere procedures (78 %). Dit betekent dat in 3 % van de in 2004 in behandeling genomen reguliere procedures een klacht is ingediend. 10 % van de klachten ging over een asielprocedure, dat komt neer op 5 % van het aantal in behandeling genomen asielprocedures. Eveneens 10 % van de klachten betrof een naturalisatieprocedure, dat wil zeggen dat in 3 % van de in behandeling genomen naturalisatieprocedures een klacht is ingediend.

Klachten

Klachten 2003	8.638
Klachten 2004	8.496
Verzoeken om voorrang	6.653
Klachten + verzoeken om voorrang	15.149
% klachten + verzoeken om voorrang afgehandeld binnen wettelijke termijn	80 %

Van het totaal aantal klachten werden 916 klachten (6 %) door tussenkomst van de Nationale ombudsman ingediend. In 2003 waren dat 458 klachten (5 %).

In 2004 werd 80 % van de klachten binnen de wettelijke termijn van zes weken behandeld. De klacht had in 76 % van de gevallen te maken met de behandelduur van een in behandeling zijnde aanvraag of bezwaarschrift. Van de in 2004 behandelde klachten is 13 % van de klachten ongegrond bevonden en 66 % gegrond, merendeels wegens termijnoverschrijding.

Bereikbaarheid

Sinds 2003 beschikt de IND over een centraal telefoonnummer (0900 1234561). In 2004 is de telefonische bereikbaarheid problematisch geweest. De IND is door een aantal factoren, zoals overdracht van taken van de Vreemdelingpolitie en oplopende achterstan-

den, slecht te bereiken geweest. Door de inzet van meer personeel en de inrichting van een extra callcentre heeft de IND gewerkt aan de verbetering van de bereikbaarheid en de service. De telefonische bereikbaarheid was hierdoor eind 2004 sterk verbeterd.

Onderwerp	Aantal vragen	Gemiddelde bereikbaarheid	Gemiddelde bereikbaarheid eind 2004 (laatste 3 mnd.)
Regulier (dossierinformatie MVV en VVR)	494.400	92 %	97 %
Verlengingen	347.000	62 %	100 %
Visadienst	156.600	75 %	94 %
Naturalisatie (dossierinformatie)	74.200	86 %	92 %
Asiel (dossierinformatie)	32.400	82 %	88 %
Algemeen (publieksvoorlichting)	506.800	48 %	60 %
Afspraken-desk	134.100	71 %	99 %
Bestellingen (brochures, formulieren)	86.000	99 %	99 %
Studie	17.900	86 %	85 %
Arbeid in loondienst	22.000	81 %	96 %
Totaal aantal vragen	1.871.400	71 %	86 %

Documenten

In 2004 zijn in totaal bijna 188 duizend vreemdelingendocumenten gemaakt. De SDU maakt de documenten in opdracht van de IND.

De documenten worden uitgereikt door de verschillende Nederlandse gemeenten en door de Vreemdelingenpolitie.

Aantal documenten

2004

Verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd	108.800
Verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd	6.000
Verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd	3.000
Verblijfsvergunning asiel voor onbepaalde tijd	4.800
Verblijfsvergunning voor gemeenschapsonderdaan (EU/ EER)	15.200
W-document (identiteitsdocument voor asielzoekers tijdens hun procedure)	50.000
Totaal	187.800

Personeel

In 2004 is de gemiddelde bezetting (in FTE) afgenomen. Het ziekteverzuim is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2003.

Personeel

2004

2003

Bezetting (gemiddeld)	3.290	3.398
Ziekteverzuim	7,7 %	7,5 %